

HURUM KOMMUNE

Kultur og idrett

Det kongelige kulturdepartement

Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Saksbeh:
Hilde Nygaard Ihle

Dir.tlf.:
32 27 81 08

Vår ref:
2014/1627

Arkivkode:

Vår dato:
17.09.2014

Høringssvar: NOU 2014: 2. Lik og likskap.

Hurum kommune viser til brev av 22.4.14, og takker for muligheten til å komme med høringssinnspill til NOU 2014:2. Lik og Likskap. Hurum kommunes oppvekstutvalg behandlet saken i sitt møte 16.9.14, og slutter seg til forslag til endringer i gravferdsloven fra NOU 2014:2. Lik og likskap. Det forutsettes imidlertid at kostnadsøkningen som vil komme pga. omleggingen dekkes med økte statlige bevilgninger.

Se høringssaken vedlagt.

Med hilsen

Anne-Berit Sørli
virksomhetsleder

Hilde Nygaard Ihle
saksbehandler

A-sak. Høring: NOU 2014:2. Lik og likskap. (gravferdsloven)

Saksnr	Utvalg	Møtedato
7/14	Oppvekstutvalget	16.09.2014

Saksprotokoll i Oppvekstutvalget - 16.09.2014

Behandling:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Oppvekstutvalget slutter seg til forslag til endringer i gravferdsloven fra NOU 2014:2. Lik og likskap. Det forutsettes imidlertid at kostnadsøkningen som vil komme pga. omleggingen dekkes med økte statlige bevilgninger.

Innstilling:

Oppvekstutvalget slutter seg til forslag til endringer i gravferdsloven fra NOU 2014:2. Lik og likskap. Det forutsettes imidlertid at kostnadsøkningen som vil komme pga. omleggingen dekkes med økte statlige bevilgninger.

Vedlegg:

- <http://www.regjeringen.no/nm/dep/kud/dokument/nou-ar/2014/NOU-2014-2.html?id=752071>

Sammendrag:

I dag er det store forskjeller på kostnader for de etterlatte ved valg av kiste- og urnegravlegging, og ved gravlegging i egen eller utenbygds kommune. Gravferdsavgiftsutvalget foreslå i *NOU 2014:2 Lik og likskap* flere tiltak mtp. likebehandling av innbyggerne uavhengig av hva slags gravferd man ønsker.

Rådmannen er positiv til de fleste tiltakene, men ser at fullstendig kostnadsoverføring til det offentlige vil medføre økte overføringer fra kommunen til gravferdsforvaltningen. Dette er foreslått kompensert ved økte rammeoverføringer fra staten til kommunene. Det kan synes som at den foreslåtte økte rammeoverføringen ikke er store nok.

Det foreslås at Hurum kommune besvarer høringen positivt, men påpeker at den foreslåtte økte rammeoverføringen må styrkes, slik at kostnadsøkningen som vil komme pga. omleggingen dekkes med økte statlige bevilgninger.

Bakgrunn:

Regjeringen oppnevnte 10.8.12 gravferdsavgiftsutvalget som skulle utrede rettslige og økonomiske spørsmål knyttet til avgifter i forbindelse med gravlegging.

Utvalgets oppdrag var å utrede:

- Økonomisk likestilling mellom kremasjon og kistegravlegging
- Utvidelse av retten til grav utenfor bostedskommunen
- Ordningen med feste av grav
- Behovet for endringer i avgiftssystemet på gravferdssektoren

Utvalget slår i sin utredning fast seks prinsipper for gravferdslovgivning:

- Gravlegging er et offentlig ansvar og skal være uten kostnad for de etterlatte.
- Gravplassene skal være allmenne, dvs. felles for alle.
- Forvaltningen skal legge til rette for at gravlegging skjer med respekt for personlige livssyn og i tråd med føringene til vedkommende livssynssamfunn.
- Lovgivingen skal likestille gravferdsformene og ikke stimulere til å velge den ene fremfor den andre.
- Ett menneske får én grav.
- Med tiden blir graven slettet og gravminnet tatt bort.

Utvalget foreslår (her tas kun inn de som kan få økonomiske konsekvenser for kommunen):

- **Kistegravlegging og kremasjon likestilles økonomisk og juridisk som gravferdsform.** Derfor bør blant annet adgangen til kremasjonsavgift oppheves. Ansvaret for bårertransport foreslås flyttes fra NAV¹ til gravplassforvaltningen. Midlene foreslås som en følge av dette overført fra bevilgningen til NAV til rammetilskuddet til kommunene.
- **Kommunene skal være pliktige til å ta i mot utenbygds gravlegging. Brukerbetaling for gravlegging i en annen kommunen enn avdødes bostedskommune oppheves.** Utvalget går inn for at en økonomisk likestilling mellom innenbygds- og utenbygds gravlegging, slik at de etterlatte ikke må betale. Oppgjøret mellom de involverte kommuner bør skje etter en fastsatt oppgjørsordning mellom gravplassforvaltningene.
- **Endring av avgiften for feste av grav slik at innbyggere behandles likt** Utvalget foreslår at alle gravlegginger skal utløse 20 betalingsfrie år uansett hvilken type grav (tilvist eller festet) som velges. (...) Satsen på festeavgiften skal fastsettes lokalt. Utvalget legger til grunn av kommunesektorens økonomiske tap som følge av bortfall av adgangen til å kreve festeavgift fra dag én i festet grav, og fra dag én i utenbygds grav, vil utgjøre 52,2 mill. kroner pr. år.
- **Økonomiske og administrative konsekvenser** Som følge av utvalgets forslag om å oppheve hjemler for brukerbetaling anslår utvalget et samlet inntekstfortfall på gravferdsforvaltningen på 104,3 millioner. Dette foreslås kompensert gjennom økte rammeoverføringer til kommunen.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen støtter utvalgets prinsipper for gravferdslovgivning, og mener det er viktig at gravferdslovgivningen skal sikre like rettigheter uavhengig av valgt gravferdsform.

Uten hjemmel til å kreve kremasjonsavgift forsvinner brukerbetalingen og kremasjon blir en fullt ut offentlig finansiert tjeneste. Rådmannen er glad for at det foreslås at staten må kompensere kommunene for dette tapet. Samtidig medfører forslaget at gravferdsforvaltningen lokalt i større grad blir ansvarlig for utvikling og drift av krematoriene.

Rådmannen støtter forslaget om endringer i avgiften for feste av grav slik at alle innbyggere behandles likt. Dette på tross av forventet bortfall i inntekter til gravplassforvaltningen. Dette

---

¹ Ved dødsfall i Norge dekker NAV transport av båra utover 20 kilometer dersom utgiftene overstiger 10 % av graferdsstønad.

må erstattes gjennom økte rammeoverføringer til kommunene. De økte rammeoverføringene forutsettes å tilfalle gravplassforvaltningen.

Likestilling mellom kistegravlegging og kremasjon vil medføre økte kostnader for gravplassforvaltningen, og dermed behov for økte rammeoverføringer til gravplassformål fra kommunen til fellesrådet. Det kan synes som utvalgets anslag for samlet inntektsbortfall på kr 104,3 mill er for lavt. Dette tallet tar hensyn til bortfall av kremasjonsavgift (40 mill), betaling for utenbygds gravlegging (12,1 mill), samt adgang til å kreve festeavgift fra dag én (52,2 mill). I tillegg foreslås bevilling til NAV mtp. båretransport overført til kommunene. Egenbetalingen som i dag dekker de første 20 kilometerne synes ikke iberegnet. Dersom gravplassforvaltningen skal overta ansvaret for gravferd fullt ut må også denne kostnaden kompenseres.

